

van Hove, waar in hoofdstuk II nader op ingegaan zal worden, anderzijds beperken zij, door de bepaling omtrent de vereiste welstand, het aantal personen, dat in aanmerking zou kunnen komen voor het bekleden van het ambt van burgemeester of schepen.

Over de voorwaarden waaraan men vóór 1440 moest voldoen om tot lid van het stadsbestuur gekozen te worden, is weinig bekend. Het stadsrecht van 1340 zegt hier niets over, maar uit latere jaren zijn enige vereisten bekend, waaraan leden van het stadsbestuur moesten voldoen. In 1383 bepaalde hertog Albrecht dat hij of zijn baljuw niemand tot schepen of raad zou benoemen, die niet tenminste vijf jaar achtereen in de stad had gewoond⁴³). In 1410 stelde graaf Willem VI vast, dat degenen die schepen of raad waren, niet voor het daaropvolgende jaar mochten worden herkozen⁴⁴). Van deze bepaling is in de praktijk weinig terecht gekomen. Burgemeesters en schepenen bleven ook in de jaren na 1410 vaak meerdere jaren achtereen in functie⁴⁵). Wij hebben gezien dat de burgemeesters, die in 1431 als geldschietters van Daniël van Cralingen optraden, in functie mochten blijven totdat zij hun geld zouden hebben teruggekregen. Misschien was dit ook vóór 1431 de reden voor het langdurig aanblijven van sommige stadsbestuurders, maar hier zijn geen gegevens over. De enige voorwaarde waaraan burgemeesters en schepenen in het begin van de vijftiende eeuw moesten voldoen, afgezien van de verplichting om vijf jaar in de stad gewoond te hebben, was dat zij goede en rechtschapen mannen moesten zijn⁴⁶), een zeer algemene en nietszeggende kwalifikatie van de leden van het stadsbestuur. Voorzover bekend is in het privilege van 2 maart 1440 voor het eerst tamelijk nauwkeurig omschreven wat de vereisten waren om toegelaten te worden tot het stadsbestuur.

Naast het stadsbestuur traden bij belangrijke beslissingen ook vertegenwoordigers van de burgerij op. Op 25 mei 1347 of 1348, het jaartal is niet zeker, verklaarden schepenen, raad en gemene poorters van Rotterdam dat zij toestemden in de afwatering van drie ten noorden van de stad gelegen ambachten door de sluis van Rotterdam⁴⁷).

De uitdrukking 'gemene poorters' wekt de indruk dat de gehele burgerij bij deze beslissing betrokken is geweest, althans in de gelegenheid is gesteld om haar mening over deze zaak naar voren te brengen. Dit lijkt ook het geval in 1355, wanneer het stadsbestuur alle door Margaretha van Henegouwen bezegelde privileges teruggeeft aan haar zoon Willem van Beieren, tegen wie zij oorlog